

ЧЕРВЕНЬ №31

2011

УНІВЕРСИТЕТ

Видання Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника

**Хто вигадав казку, скажіть, оцю, хто,
Де табір "Смерічка", де літо й тепло,
Де пісня дитяча лунає дзвінка,
Де квітне-цвіте прикарпатська земля ?!**

“Смерічка” гостинно відчиняє двері

Як тільки сонце осяє вершини гір, що обрамляють мальовничий Микуличин на околиці живописного Яремча, вранішню тишу будить заклична сурма, вплітаючи золоту струну в шепіт гірських потоків. І враз оживає, повниться дитячими голосами квітує зарінок на березі швидкоплинного Пруту, де розташований спортивно-оздоровчий комплекс «Смерічка».

«Смерічка» – таку назву має навчально-виховна і спортивно-оздоровча база Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Це експериментальний майданчик університету з апробації інноваційних педагогічних технологій у навчально-виховному процесі вищої школи, який також забезпечує умови для активного відпочинку як студентів, так і викладачів та працівників університету. Таку відпочинкову зміну проводять кожного року.

Тут проходять навчальні заняття, інструктивно-методичні, туристичні, навчально-тренувальні збори студентів факультету фізичного виховання і спорту. Протягом року науковий відділ університету проводить міжнародні, всеукраїнські та регіональні науково-практичні конференції, студентські олімпіади, зустрічі молодих учених.

У літній період (з червня до вересня) на базі комплексу функціонує дитячий оздоровчий табір, який приймає на відпочинок протягом літа понад 1200 школярів з різних регіонів України, Польщі, Грузії, Казахстану, Австрії, Канади.

Сюди дітей приваблюють не тільки гарні умови для відпочинку, які тут ство-

ті, оволодіння новими вміннями і навичками.

Це процес, який будується на вільній творчості, що передбачає залучення дітей до реального діалогу і, зрозуміло, виключає будь-який примус. Навпаки, вся діяльність педагогів спрямована на розвиток незалежної самостійної думки дитини, що ґрунтується на толерантно-ставленні до інших, на взаємоповазі та розумінні. Основне – навчити жити і творити в дитячому колективі, не втрачаючи своєї індивідуальності, поєднуючи у своїй роботі оздоровчу і виховну функції табору.

В умовах табору, завдяки специфічним умовам і особливостям організації літнього відпочинку, діти мають можливість розвивати свої здібності шляхом участі в різних галузях мистецтва і спорту – від особистих до колективних. Це складова і невід’ємна частина всієї оздоровчо-виховної роботи, яку про-

водять з метою вдосконалення знань, умінь і навичок дитини, підвищення її культурного рівня, психологічної і практичної підготовки до праці і фізичного загартування.

Табір і його околиці – нове, незнайоме для дитини оточення, яке приваблює дітей, адже цікаво, а що було багато років тому назад? Яка історія села, району, тієї землі, де розташовується табір, які традиції народу? Елементи на-

родної культури, звичаїв, свят, ремесел, основи життя місцевого населення протягом століть – про все це повинні дізнатися діти. Походи стежками рідного краю допоможуть торкнутися сторінок далекої і сучасної історії, дізнатися про минуле своїх дідусів і бабусь. Когось вразять своєю незвичайною красою народні пісні, почуті на околиці села, чи легенди краю, розповіді старожилів, а хтось захоче їх запам’ятати, вивчити.

Звичайно, ми не повинні обмежувати табір лише окремою територією чи тими закладами, які є поруч. Найважливіше – це люди, які своєю працею при-

рені. Головний «козир» популярності «Смерічки» – цікаво і педагогічно організована змістовна виховна робота.

Адже робота дитячих оздоровчих закладів включає в себе регулярне поєднання відпочинку, праці, спорту з пізнавальною естетичною, технічною діяльністю, педагогічно продуману організацію тимчасового дитячого колективу; оздоровчий режим дня, залучення кожної дитини до різних видів діяльнос-

множують славу рідного краю. І наше завдання – навчити своїх вихованців шанувати їх працю, приносити людям добро і радість, любити і берегти природу, цінувати красу своєї землі.

Соціальне оточення табору (виховний чинник) допомагає розширити дитячий світогляд, закріпити знання, отримані в школі. Розміщені поруч з табором підприємства, культурно-освітні установи дають можливість познайомити дітей

із сучасним виробництвом, історичними пам'ятками, можуть стати «школою під відкритим небом».

Ми намагаємося так побудувати виховний процес, щоб за 21 день перебування в таборі (тривалість однієї зміни) дитина, задля реалізації своїх здібностей та інтересів, навчилася того, чого їй не дає і не може дати школа. Дивимось на кожну дитину не як на відмінника чи навпаки, а як на особистість, оцінюємо її вміння і можливості, обдарування, яке в ній закладене. Все це дає можливість посереднім учням проявити себе лідерами.

У «Смерічці» діє загальна програма виховної роботи з дітьми. Її метою є не тільки оздоровити, але й виховувати громадян України – патріотів своєї держави. Ведемо цю роботу за такими основними напрямками.

«Я – громадянин України», що передбачає виховання національно свідомої особистості, гордої за свою приналежність до нашої нації, до своєї землі, культури, історії. В таборі панує своєрідний культ української мови, пісні, поваги до рідного краю, своїх батьків, пращурів. Цей виховний напрямок розпочинається з підняття Державного прапора на урочистій лінійці під час відкриття табірної зміни. Усі діти (від шестилітніх до одинадцятикласників) співають Державний гімн України, поклавши руку на серце. Україна – це наша Батьківщина, рідний край, земля, де ми народилися й живемо. Це велика незалежна держава славного працьовитого народу зі своєю історією, самобутньою культурою, звичаями і традиціями. Крім того, Україна – багатонаціональна, де проживають понад сто націй і народностей, які також мають свою мову, культурні надбання, традиції.

Традиційно в таборі проводять дні під гаслом «Звичаї мого народу» з циклом бесід про гуцулів і традиційним фестивалем «Шовкова косиця». Кожна дитина, прощаючись із табором, знає напам'ять щонайменше десять нових українських пісень, які вивчила тут. У тому числі й гімн «Смерічки» «Прикарпаття моє, Прикарпаття», який написав колишній музичний керівник табору Андрій Салюк. Ця пісня відома не тільки в Україні, але й далеко за її межами.

Спорт, туризм, краєзнавство – набір спортивних і оздоровчих програм, у яких активно задіяні всі діти. Це не тільки загонові й загальнотабірні змагання, а й міжтабірні турніри, малі олімпійські ігри, спартакіади, «Козацькі забави», тематичні спортивні програми, зустрічі з учасниками Олімпійських ігор «Україна спортивна».

Українські Карпати – це перлина нашої країни, дивовижний мальовничий край, улюблене місце відпочинку і оздоровлення. Основна частина Карпат вкрита хвойними і буковими лісами. На

верхніх схилах гір – альпійські луки і полонини, які багаті рідкісними видами флори. На них беруть початок багато рік західного регіону України: Прут, Черемош, Лімниця, Тиса, Бистриця.

Тут розташовано шість вершин, висота яких більше 2000 м. Усі ці «двотисячники» (разом із найвищою вершиною Українських Карпат – Говерлою) належать до Чорногірського хребта, що лежить на межі Івано-Франківської і Закарпатської областей. У Карпатських горах можемо побачити багато цікавого. Скажімо, найвисокогірніше в Україні озеро Бребенескул, що розташоване на схилі однойменної гори на висоті 1801 м, чи оповите легендами озеро Несамовите, яке розташоване неподалік Говерли, або найвисокогірнішу споруду України – залишки обсерваторії на горі Піп Іван.

Протягом зміни в таборі проводять чимало туристичних походів, бо з ними тісно пов'язана тема патріотичного і морального виховання. Адже є діти, які ніколи не були в горах, не бачили, як сходять сонце, не вміють розкладати ватру, не були на полонині. Тому кожної зміни близько ста «смеречанців» підкорюють вершини Хом'яка і Говерли, полонини Явірник, Ліснова та ін. Ці дійства проходять ще й з врученням нагород тим, хто вперше в житті піднявся на ту чи іншу вершину, допоміг товаришам, підтримав слабших. Такі визнання конче необхідні дітям у період їхнього росту і змушнення.

«Табір – мій дім!» – головна ідея, яка пронизує всю систему виховної роботи «Смерічки». А це бережливе ставлення до майна табору, турбота про довкілля, догляд за квітниками, дотримання чистоти, щоденна година праці. Ми навчаємо дітей прибирати свої спальні кімнати, територію табору, набувати елементарних умінь і навиків особистої гігієни. Цим, власне, і створюється якнайбільший простір для самостійної діяльності, відчуття колективного господаря табору.

У тому, що «Смерічка» функціонує повноцінно, заслуга всього колективу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника та ректорату на чолі з ректором, професором Богданом Остафійчуком. Він усіляко підтримує нашу діяльність, багато робить для того, щоб такий комплекс працював. Бо «Смерічка» не тільки підносить імідж навчального закладу, а є полігоном для належного вишколення молодих фахівців – педагогів. Щоліта тут проходять практику близько 100 студентів різних спеціальностей університету. Звісно, утримання комплексу потребує значних коштів, але справа варта того.

Результативність виховного процесу будь-якого дитячого оздоровчого закладу повною мірою визначається майсте-

рністю роботи педагогічного колективу, його вмінням організувати тимчасові дитячі колективи на цікаві справи, насичувати педагогічний процес творчою діяльністю, яка має духовне, патріотичне і соціальне значення.

Для дорослих наставників найважливішим результатом є розвиток людських якостей вихованців, їх умінь досягати мети, докладати до цього певні духовні і фізичні зусилля, а найбільша винагорода – це поява в дітей творчої енергії і наснаги, міри осмислення ними більш складних і гідних творчих цілей.

Обличчя «Смерічки» – це не тільки «світлі корпуси», сучасні ігрові, спортивні споруди чи відмінне харчування, але прекрасні й талановиті вихователі, музиканти, інструктори зі спорту й туризму, керівники гуртків, психологи, методисти. Діти люблять, насамперед, педагогів, серед яких вони бачать відданих справі творчих людей. І серед них віддають перевагу найбільш чуйним і добрим.

Популярність «Смерічки», високий рейтинг виховного процесу – це і є результат високої професійної майстерності педагогів – студентів, аспірантів і молодих викладачів університету.

Принагідно зауважимо, що в справі виховання дітей через активний відпочинок ми вже одинадцятий рік співпрацюємо з педагогами-волонтерами зі США (з організації «Всесвітні табори для молоді»).

І що дивувало й далі дивує наших закордонних партнерів у специфіці відпочинку в нашому таборі? Передусім – насиченість виховного процесу, велика кількість пізнавальних, патріотичних, соціальних, розважальних і спортивно-туристичних програм. Висока активність дітей. Вони не розуміють, коли ми це готуємо, як встигаємо.

Вражає заокеанських гостей і те, що виводимо по 80-100 дітей на вершини гір, розбиваючи біля їх підніжжя тимчасові бази, розгортаючи кухню. Адже, щоб вийти туди і зійти звідти, потрібен увесь день. Американців те збивало з пантелику, бо (за їхнім розумінням) спершу потрібно було ґрунтовно обладнати стоянку з водогоном, каналізацією, підсобними приміщеннями, а вже потім братися за підкорення вершин. А тут раптом... Ми робимо все простіше й не боїмося виводити навіть першокласників на гору заввишки понад 2000 метрів. Американська система виховання юного покоління такого не передбачає.

У вересні 2009 року на базі спортивно-оздоровчого комплексу «Смерічка» відбувся Всеукраїнський семінар за участю керівників дитячих таборів з усіх регіонів держави та американських волонтерів, які працюють в Україні.

Урочистості на батьківщині Стефаника

Всеукраїнське святкування ювілею Василя Стефаника проходило 15 травня в с. Русів Снятинського району, де народився видатний письменник. Урочисте дійство відзначення 140 річниці від дня народження новеліста відвідали члени ректорату, професори, викладачі, студенти та працівники Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Святкування розпочалося раніше церковною Літургією, потім процесією зустріли гості, які разом з місцевими жителями святковим парадом під звуки оркестру відправилися спочатку до пам'ятника Тарасу Шевченку, де урочисто поклали квіти, відтак – до пам'ятника Василю Стефанику, що в центрі села. Квіти пошани до пам'ятника письменнику мали нагоду покласти ректори нашого університету та Львівського національного університету імені Івана Франка, професори Богдан Остафійчук та Іван Вакарчук, а також представники різних організацій.

До слова запросили критика, літературознавця, голову Івано-Франківської обласної спілки письменників України доцента Євгена Барана, який влучно й лаконічно зумів налаштувати пошанувачів Стефаникової творчості на відповідний настрій. За споконвічною русівською традицією мешканці села урочисто почастили гостей короваєм.

Пізніше гості відвідали народну школу, споруджену за сприяння В. Стефаника, І. Федорака, Б. Теодоровича (1927 - 2007). Нині це Літературно-меморіальний музей Василя Стефаника. У дні війни музей припинив свою діяльність, а вже після війни знову відчинив двері для відвідувачів. Спочатку експозиція знаходилася у двох кімнатах, а пізніше – у трьох. Директором музею став середущий син Кирило Стефаник. Експозиція висвітлює життєвий і творчий шлях і вшанування пам'яті письменника. В ній представлені перші публікації та видання творів Василя Стефаника, ілюстрації до новел, фотографії, святкування ювілейних дат тощо.

В будинку письменника – три кімнати. Тут розміщена меморіальна частина експозиції. Найсвятіше місце – робочий стіл Василя Стефаника, одяг, меблі та ін. За роки функціонування музею новеліста його відвідували сотні тисяч людей з різних регіонів України та зарубіжжя, а цього дня – шанувальники з нагоди ювілею.

Пізніше гості вирушили до могили

письменника, щоб вшанувати вічну пам'ять великого сина України.

Традиційні урочистості під час вручення премії імені Василя Стефаника в галузі літератури відбулися на подвір'ї, де у свій час проживав письменник. Тут зараз вміло відреставрована його хата, збережений внутрішній інтер'єр, а також стефаниківський дух, який огортає серця українців, що вступають на давнє обійстя письменника.

Розпочалося святкове нагородження пісню лауреатів премії імені Василя Стефаника 2001 року, народного артиста України Михайла Кривеня та його дружини «Червона калино, чого в лузі гнешся?» Вони ж виконали пісню, присвячену русівській родині. Нагороджували лауреатів премії імені Василя Стефаника голова Івано-Франківської обласної ради Олександр Сич та заступник голови ОДА Роман Іваницький. Цього року в номінації «документальна і науковокритична література» лауреатом облас-

ної премії імені Василя Стефаника став Василь Харитон – «Покутяни». У номінації «поезія» премію розділили Ольга Слоньовська – «Пектораль. Поезія» і Василь Ганущак – «На бурунах часу: Вибрані поезії та переклади».

Грамотою держадміністрації нагороджено правнуків новеліста Олеса та Василя Стефаників, сільського голову Олексія Стефаника, настоятеля храму та ін. Посмертною грамотою нагороджено Теофіла Виноградника.

Надзвичайно серйозне дійство обрамила концертна програма, підготовлена артистами Інституту мистецтв нашого університету, а також місцева художня самодіяльність.

Наприкінці гості отримали від місцевої влади пам'ятні подарунки з нагоди святкування 140 річниці від дня народження великого письменника-новеліста, всесвітньо відомого автора «Кам'яного хреста».

Леся Палагіцька

З думками про Стефаніка: Краків – Івано-Франківськ – Русів

Перша частина наукової конференції, присвяченої вивченню життя і творчості визначного письменника України, розпочалася в Польщі в місті Кракові за сприяння Ягеллонського університету.

На конференцію були запрошені науковці Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаніка.

Друга частина цього наукового заходу відбулася в стінах нашого університету, куди завітали гості з Любліна, Варшави, Львова, Снятина, Івано-Франківська та інших міст.

Звертаючись з вітанням до присутніх, ректор ПНУ імені Василя Стефаніка, член-кореспондент НАН України,

доктор фізико-математичних наук, професор Богдан Остафійчук влучно зазначив, що саме наукові дослідження відіграють головну роль у сьогоднішні.

Ведучим конференції був доктор філологічних наук, професор, декан Інституту філології Степан Хороб. Конференцію також відвідали й земляки великого новеліста – голова Снятинської районної адміністрації Любомир Томаш і сільський голова с. Русів Олексій Стефанік. Заступник мера Івано-

Франківська Михайло Верес, який у свій час викладав творчість Стефаніка на Одещині. Він коротко проводив паралелі актуальності творчості письменника в нинішній час, зокрема на прикладі масової еміграції.

У офіційній частині з доповіддю «Поетика новели Василя Стефаніка» виступив професор Степан Хороб. Робота присвячена малодослідженому питанню проблеми вивчення поетики у творчості письменника. З доповідями виступили професор Львівського університету імені Івана Франка Любомир Сенік – «Василь Стефанік. Перспективи нашої духовності», професор нашого університету Віталій Кононенко – «Авторське мовлення Василя Стефаніка. Нараторський дискурс», доцент Роман Піхманець – «Василь Стефанік і Покутська трійця».

Пізніше до слова були запрошені професор Степан Пушик, доцент Євген Баран, автор відомого роману про Стефаніка «Троянда ритуального болю» доцент Степан Процюк.

Наукова конференція проходила у формі виступів та дискусій. Вона відбулася на досить високому рівні, дала багато цінної інформації всім присутнім, а в першу чергу студентам, які становили переважну більшість аудиторії.

Леся Палагіцька

4 ЛИПНЯ Всесвітній день архітектури. День архітектури України.

5 ЛИПНЯ 65 років від дня народження Олега Вівчаренка, громадсько-просвітнього діяча, юриста, заступника директора Юридичного інституту Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаніка.

6 ЛИПНЯ 160 років від дня народження Івана Левинського (1851-1919), українського архітектора, автора проєктів багатьох громадських споруд у Львові та Івано-Франківську, уродженця м. Долина.

115 років від дня народження Івана Тиктора (1896-1982), відомого в Галичині книговидавця.

7 ЛИПНЯ Івана Купала. Давнє язичницьке свято краси, молодості й самоочищення. У цей день годилося скупатися у водоймищі. Велика роса на Купала - буде врожай огірків та горіхів. Купальська ніч зоряна - вродять гриби. Дощовий день - на неврожай.

145 років від дня народження Івана Плешкана (1866-1903), українського письменника, священика, уродженця с. Тулова Снятинського району.

8 ЛИПНЯ 60 років від дня народження Івана Лудчака, краєзнавця, уродженця с. Нижній Вербіж Коломийського району.

9 ЛИПНЯ 60 років від дня народження Валерія Дувірака, художника-монументаліста, живописця, члена Національної спілки художників України, уродженця м. Коломия.

12 ЛИПНЯ Св. верховних апостолів Петра і Павла. Початок жнив. З першого ячневого борошна пекли обрядовий хліб і несли його до церкви на посвяту.

В народі казали: "Раз у рік Петра"; "На Петра душа тепла"; "Від Петра красне літо"; "На Петра - колос, на Іллю - жнива".

13 ЛИПНЯ 45 років від дня народження Ганни Гнатишак, учительки музики, авторки збірки пісень «Пролісковий дощ» (1995), уродженки с. Нижній Березів Косівського району.

16 ЛИПНЯ Верховна Рада ухвалила Декларацію про державний суверенітет України.

17 ЛИПНЯ 140 років від дня народження Філарета Колесси (1871-1947), видатного українського композитора, фундатора українського етнографічного музикознавства.

19 ЛИПНЯ 80 років від дня народження Степана Янковського, відомого педагога й культурно-громадського діяча, який понад 16 років очолював районну організацію товариства «Просвіта» в Долині, учасника процесів національного відродження, депутата Івано-Франківської обласної ради першого демократичного скликання (1990-1994), делегата Установчих зборів Народного руху України в Києві (1989). Нагороджений медалю «Будівничий України», почесною грамотою та медаллю Кабінету Міністрів України, багатьма грамотами.

21 ЛИПНЯ 70 років з дня смерті Богдана Лепкого (1872-1941), українського письменника, поета-лірика і новеліста, професора Краківського університету, який часто бував на Прикарпатті, зокрема, в с. Черче.

22 ЛИПНЯ 60 років від дня народження Ярослава Бабинського (1951-2002), композитора й педагога, уродженця с. Тишківці Городенківського району.

100 років від дня народження Петра Антоновича (1911-1993), громадсько-політичного діяча, політв'язня, члена «Просвіти», двоюрідного брата Степана Бандери, уродженця с. Боднарів Калуського району.

110 років з часу перебування видатної української поетеси Лесі Українки в с. Вуркут Верховинського району, де вона відпочивала й лікувалася (24.07-30.08.1901).

Нанотехнології Прикарпатського національного університету визнає науковий світ

16-21 травня 2011 року на базі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України проведено чергову XIII Міжнародну конференцію з фізики і технології тонких плівок та наносистем, яка відбулася в рамках фестивалю науки в Україні.

Конференція була відкрита головою Оргкомітету, заслуженим діячем науки і техніки України, доктором хімічних наук, професором Дмитром Фреїком та словами привітання проректора з наукової роботи Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, доктора хімічних наук, професора Івана Миронюка; координатора проектів CRDF – Джесіки Франк; доктора економічних наук, директора Державного фонду фундаментальних досліджень України Богдана Кияка; президента Українського фізичного товариства, член-кореспондента НАН України, доктора фізико-математичних наук, професора Володимира Литовченка; представників Верховинської райдержадміністрації.

Для участі в конференції заявлено і подано 528 доповідей від науковців 128 організацій із 13 країн. У роботі конференції

Президія під час відкриття конференції

взяли участь понад 200 науковців, серед яких близько 50 докторів наук (у тому числі академики та члени-кореспонденти НАН України, Академії наук вищої школи України, зарубіжних АН), 76 кандидатів наук, значна кількість аспірантів і студентів. Зарубіжні вчені представляли Австрію, Азербайджан, Білорусь, Ізраїль, Молдову, Німеччину, Польщу, Росію, США, Туреччину, Угорщину та Чехію. У роботі конференції взяли участь науковці 8 інститутів НАН України та 29 університетів України. До початку роботи було видано програму, матеріали конференції у 2-х томах, які були надані всім учасникам та надіслані Міністерству освіти і науки, молоді та спорту України, Державному агентству з питань науки, інформації та інформатизації України, Президії НАН України, іншим відомствам.

Конференція стала об'єднуючим фактором у рамках наукового форуму вчених різних наукових шкіл України та зарубіжжя, що займаються технологією тонких плівок, нанотехнологіями, наноматеріалами і кванто-

во-розмірними структурами, фізико-хімічними властивостями плівок та наноструктур, а також прикладними аспектами даних проблем – тонкоплівковими елементами електронних пристроїв, зокрема пристроями наноелектроніки та нанофотоніки. На конференції розглянуті як теоретичні проблеми процесів росту нуль-, одно- та двовимірних квантових систем, фізичного та математичного моделювання нанорозмірних об'єктів (аналітичне та комп'ютерне моделювання), технології та фізичного експерименту нанооб'єктів, так і технологічні та прикладні проблеми і досягнення.

Під час роботи конференції заслухано понад 100 доповідей на пленарних і секційних засіданнях за такими тематиками:

– технологія тонких плівок (метали, на-

Учасники XIII Міжнародної конференції з фізики і технології тонких плівок та наносистем

півпровідники, діелектрики, провідні полімери) і методи їх дослідження;

– нанотехнології, наноматеріали і квантово-розмірні структури;

– фізико-хімічні властивості плівок та наноструктур;

– тонкоплівкові елементи електронних пристроїв, наноелектроніка.

У роботі конференції були представлені пленарні, секційні та стендові доповіді, а також заслухані результати науково-технічних досліджень у рамках державних науково-технічних програм МОНМС України, Держінформнауки та грантових проектів Державного фонду фундаментальних досліджень України.

Отримані результати підтвердили актуальність вибору головного напрямку конференції. Наочно продемонстровано прагнення фізиків, хіміків, математиків, технологів, розробників та дослідників сучасних приладових структур і приладів нано-, мікро- та оптоелектроніки і сенсорики об'єднати свої зусилля в розв'язанні сучасних проблем створення нових та модернізації існуючих технологій, матеріалів і приладів. Також розглянуто доповіді провідних учених України та інших країн світу з проблем росту тонких епітаксійних плівок і квантово-розмірних структур, розробки, моделювання та аналізу селективних приладів сучасної

Представники учасників міжнародної конференції України, Росії, Білорусії, Австрії, мікро- та оптоелектроніки, морфологічних, експериментальних та теоретичних досліджень кристалографічних, люмінесцентних, рентгено-структурних властивостей кванто-

во-розмірних структур, упровадження цих розробок у сучасні технічні та побутові прилади тощо.

На конференції відзначено:

– Широкий діапазон розглянутих важливих наукових проблем з фізики і технології тонких плівок та квантово-розмірних структур; аналіз актуальних проблем

сучасної наноелектроніки і нанофотоніки; фізико-хімічні аспекти отримання й дослідження тонких плівок; фізичні аспекти матеріалознавства та приладобудування, важливих для розвитку високих технологій в Україні.

– Високий науковий і науково-організаційний рівень конференції, вдалий відбір доповідей, що був досягнутий завдяки роботі Оргкомітету.

– Значний відсоток серед учасників молодих учених (близько 35 %), що свідчить про зростання інтересу молоді до природничих наук і наукових досліджень.

– Високий науковий рівень представлених доповідей: М. Стріхи, Д. Фреїка, В. Литовченка, О. Стронського, В. Бойчука, О. Коваленка, О. Кікеші, Д. Корбутяка та ін.

Вирішено:

– Звернутися з пропозицією до Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України про запровадження нових курсів для магістрів природничих спеціальностей: фізика та технологія нанорозмірних систем; квантово-розмірні гетероструктури і прилади нового покоління; фізико-хімічні аспекти розробки тонких плівок; оптика дисипативних та неоднорідних плівок; фізичні процеси у квантово-обмежених системах; лазерні та оптоелектронні технології; хімія наноматеріалів та наноструктур.

УНІВЕРСИТЕТ №31, ЧЕРВЕНЬ 2011

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ КОНКУРС

– Передбачити в програмі МКФТТПН-ХІV додаткову секцію щодо розробки інноваційних методик із викладання нових навчальних дисциплін.

– Продовжити підтримку науково-навчальних центрів Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України та Державним фондом фундаментальних досліджень України. Ввести в практику діяльності ННЦ курси лекцій провідних учених для студентів та аспірантів вищих навчальних закладів.

– Підтримати ініціативу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника з відновлення обсерваторії на горі Піп Іван та створення на її базі нового науково-навчального центру для розвитку міждисциплінарних досліджень.

– Звернутися до Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України стосовно фінансової підтримки журналу «Фізика і хімія твердого тіла» для видання його англomовного варіанта.

Оргкомітет конференції вважає за доцільне:

– Рекомендувати наступну чергову МКФТТПН-ХІV провести 2013 року на базі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

– З метою підвищення рівня освіти в галузі фізико-математичних та природничих дисциплін підтримати ініціативу Верховинської ЗОШ І-ІІІ ст. № 1 про створення гімназійних класів природничого, екологічного, математичного спрямування.

– Відзначити грамотами Оргкомітету за кращі доповіді таких молодих учених: В. Бруса, А. Горбачову, Б. Дзунду, А.Євтушенка, Н. Лях-Кагуй, В. Ляховецького, О. Павленко, Т. Серденко, С. Тягульського, І. Юрчишина.

Учасники конференції висловлюють

У залі засідань конференції

вдячність Прикарпатському національному університету імені Василя Стефаника, персонально ректору університету Б. Остафійчуку, голові оргкомітету Д. Фреїку, Інституту фізики напівпровідників ім. В.Є. Лашкарьова НАН України, Державному фонду фундаментальних досліджень України за організаційну й фінансову допомогу в її проведенні, Науковій раді НАН України з проблеми «Фізика напівпровідників та напівпровідникові пристрої» та Українському фізичному товариству і Верховинській райдержадміністрації в особі В. Гондурака за їх активну участь у організації та проведенні конференції, Програмному комітету конференції.

Роман Дзумедзей, прес-секретар фізико-технічного факультету

Змагаються кращі полоністи

21-22 травня 2011 року в Прикарпатському національному університеті ім. В. Стефаника на базі Інституту філології та Центру полоністики під патронатом Посольства Республіки Польща в Україні відбувся VII Всеукраїнський конкурс з польської орфографії для студентів вищих навчальних закладів України. Традиційно цей конкурс проходить у Івано-Франківську вже всьоме.

У конкурсі брали участь студенти Київського національного університету ім. Т. Шевченка, Кам'янець-Подільського національного університету ім. Огієнка, Одеського національного університету ім. Мечнікова, Львівського національного університету ім. І.Франка, Дрогобицького державного педагогічного університету, Тернопільського національного педагогічного університету ім. В.Гнатюка, Тернопільського інституту соціальних та інформаційних технологій, Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького, Маріупольського державного університету, Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника.

Були присутні пані професор Ельжбета Скорупська-Рачинська – проректор Вищої професійної школи Гожув Велькопольський, Республіка Польща, голова журі; пані Галіна Ухто – викладач Вищої професійної школи Гожув Велькопольський, Республіка Польща, член

журі; пані Раїса Сергєєва – старший викладач Дипломатичної академії Міністерства закордонних справ України, Київ, член журі.

Голова оргкомітету – професор Ігор Цепенда, проректор з міжнародного співробітництва Прикарпатського національного університету; члени оргкомітету – професор Степан Хороб, директор Інституту філології, завід-

увач кафедри української літератури; професор Микола Лесюк, завідувач кафедри слов'янських мов; директор Центру полоністики, доцент кафедри слов'янських мов Олена Пелехата; заступник директора Центру полоністики, доцент кафедри слов'янських мов Інна Беляєва. Також на конкурсі були присутні викладачі польської мови з окремих вишів у якості гостей. Взяли участь у організації та проведенні заходу викладачі кафедри слов'янських мов Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника.

Перше місце в конкурсі виборол Христина Вільчинська, студентка 4 курсу Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника. Друге місце поділили студенти Київського національного університету ім. Т. Шевченка, Львівського національного університету ім. І. Франка, Черкаського національного університету ім. Б. Хмельницького. Третє місце посіли студенти Одеського національного університету ім. Мечнікова. Переможцям і призерам було вручено цифровий фотоапарат, флешки, словники, книги, журнали, видані в Польщі.

Після проведення конкурсу та підбиття його результатів у неділю, 22 травня, відбулася поїздка до м. Яремче.

Олена Пелехата, директор Центру полоністики, доцент кафедри слов'янських мов

ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**Українська філософія як складова європейської
(за матеріалами Всеукраїнської науково-практичної конференції)**

19-20 травня відбулася Всеукраїнська науково-практична конференція «Українська філософська думка в контексті європейської філософії», організована кафедрою філософії філософського факультету за сприяння ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, професора Богдана Остафійчука. Її учасниками стали 14 докторів філософських наук з провідних вищих навчальних закладів України.

З вітальним словом до учасників звернулися проректор з науково-педагогічної роботи, професор Юрій Москаленко, декан філософського факультету, доцент Ігор Гоян. Завідувач кафедри філософії, професор Вікторія Ларіонова у своєму виступі вказала на необхідність спільних зусиль українських науковців щодо належної інтелектуальної розробленості, оцінки української філософії, етики в європейському контексті, подякувала всім присутнім за участь та побажала плідної співпраці.

Добре налаштування на плідну інтелектуальну роботу щодо належного осмислення української філософії в контексті європейської, світової надав присутнім голова оргкомітету конференції, професор Степан Возняк (фундатор історико-філософської школи нашого університету). Він ще раз підкреслив, що українська філософія – це формоутворення світової філософії. Професор Возняк зауважив, що українському народу його справжня філософія необхідна, бо це шлях до власного буття, адже національна самосвідомість українців є важливою передумовою національного відродження України.

На пленарному засіданні виявилися спільні вектори наукових пошуків. Йшлося про витоки української філософії та про порівняння української філософії з російською. Професор Геннадій Аляєв, завідувач кафедри філософії та соціально-політичних дисциплін Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка, виголосив доповідь «Українська і російська філософії: чинники єднання та розходження». Професор Марія Кашуба, завідувач кафедри гуманітарних дисциплін Львівської національної музичної академії імені Миколи Лисенка, на прикладі глибокого аналізу курсу етики Чернігівського колегіуму виявила особливості тематики, джерельної бази тогочасної української етичної школи на основі порівняння з російською. Професор Леонід Чекаль, завідувач кафедри філософії Національного університету біоресурсів і при-

родокористування (м. Київ), зосередився на сучасному осмисленні витоків української філософії. Тетяна Аболіна, професор Київського національного університету імені Тараса Шевченка, проаналізувала мораль, моральність з позиції соціальної етики.

Цікавим виявилось наукове звернення до надбань філософів. Так, Тетяна Андрущенко, професор, завідувач кафедри філософії Національного педагогічного університету імені Михайла Драгоманова, зосередила увагу присутніх на європейському романтизмі та творчо-теоретичних орієнтирах Тараса Шевченка. Наталя Мозгова, професор, заступник завідувача кафедри філософії цього ж університету, представила результати досліджень впливу філософії Християна Вольфа (зачинателя європейської філософської освіти) на українську духовно-академічну філософію II половини XVIII – середини XIX століть. Анатолій Карась, професор, завідувач кафедри філософії Львівського національного університету імені Івана Франка, доповів про метафізичні пошуки у творчості Миколи Руденка.

Робота конференції надалі розгорнулася в три секції: «Особливості розвитку української філософії в контексті світової культури», «Історичний розвиток української філософії та її проблемні питання в поглядах українських мислителів», «Етична та естетична проблематика в історії розвитку української філософії».

У секції «Особливості розвитку української філософії в контексті світової культури» професор Валерій Загороднюк, провідний спеціаліст відділу антропології Інституту філософії імені Григорія Сковороди Національної академії наук України, проаналізував антропологічний поворот у західноєвропейській та українській філософії. Михайло Скринник, професор Національного лісотехнічного університету (м. Львів), розглянув ідеї консерватизму в Україні II половини XIX століття.

У секції «Етична та естетична проблематика в історії розвитку української філософії» розглядали історичні та сучасні проблеми етики, естетики. «Гарячими» виявилися теми щодо сучасного гуманізму. Так, професор Віктор Малахов, головний науковий співробітник відділу філософії культури, етики та

естетики Інституту філософії імені Григорія Сковороди, осмислював людяність як передумову толерантності. Тетяна Чайка, науковий співробітник відділу історії філософії України цього ж Інституту, проаналізувала проблему толерантності історичної пам'яті як моральний принцип. Галина Меднікова, професор кафедри культурології Національного університету імені Михайла Драгоманова, віце-президент Української асоціації культурологів, окреслила особливості філософсько-естетичної думки України XVI – XVII століть. Професор Вікторія Ларіонова проаналізувала моральний вчинок в умовах виклику: «Моральний вчинок – будь-яка дія людини, за яку вона вважає себе відповідальною, на відміну від рефлекторних (інстинктивних) дій. У сучасних умовах розвитку людської спільноти надзвичайно гостро відчуваються інфантилізм, занепад, навіть порожнеча у сфері моралі. Тому й зростає потреба кардинальної зміни ставлення людства до проблем духовності, моралі, відновлення моральної відповідальності особистості».

Більшість доповідей породили жваві дискусії. Завершилася робота конференції круглим столом. За результатами роботи Всеукраїнської науково-практичної конференції «Українська філософська думка в контексті європейської філософії» видано матеріали доповідей та виступів. Відповідальний за випуск Володимир Будз, кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Конференції такого рівня дозволяють здійснити обмін думками, скоординувати зусилля для вирішення проблем світогляду українців, а, отже, сприяють якійсь інтеграції української філософії, України загалом зі світом.

*Ольга Радченко,
доцент кафедри філософії*

ПРОФОРІЄНТАЦІЯ В ШКОЛІ

Така потрібна і важлива зустріч

Одним із найважливіших кроків у житті є вибір професії. Адже займатися тим, що тебе цікавить, приносить радість – одна з необхідних умов відчуття життєвої повноцінності.

Протягом року в Отинійській ЗОШ I-III ступенів проводилася велика профорієнтаційна робота, організовувалися зустрічі з представниками багатьох вишів.

ту і маркетингу.

Доцент Петро Матковський зазначив, що вибір навчального закладу і професії значною мірою впливає на все наступне життя молоді людини. Тому не можна покладатися на випадковість. Необхідне якнайсерйозніше ставлення до цієї проблеми як батьків, так і самих обранців.

Доцент Юрій Копчак та професор

Минулого тижня відбулася зустріч випускників школи з викладачами Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника, яка мала на меті допомогти молодим людям усвідомлено і правильно вибрати майбутню професію.

Іван Баланюк зуміли запалити в дитячих очах вогник зацікавленості своїм справжнім мистецтвом слова. Було відзначено, що студенти попередніх років підтверджують високий рівень знань, які дає Отинійська школа, а багато з них стали викладачами даного вишу. Це

У цікавій і захоплюючій формі голова профкому, заступник декана економічного факультету університету, доцент Юрій Копчак розповів присутнім про різноманітне студентське життя, описав викладацький склад вишу.

Завідувач кафедри обліку і аудиту професор Іван Баланюк та доцент Петро Матковський представили відповідно кафедри обліку і аудиту та менеджмен-

Петро Матковський, Іван Гасюк, Мирослава Гасюк, Валентина Барчук.

Учні мали багато запитань до гостей, на згадку зробили фотографії, а дехто з них уже подумки уявив себе майбутнім студентом Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Директор школи Ольга Матковська подякувала всім присутнім за плідну співпрацю і наголосила, що профорієнтаційна робота з учнівською молоддю буде продовжуватися і надалі.

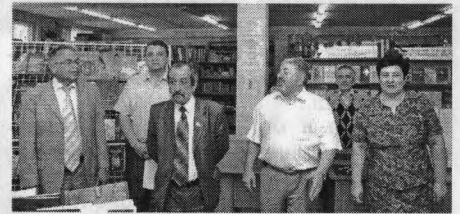
Така зустріч – гарний орієнтир для молоді.

*Петро Матковський,
доцент кафедри менеджменту
і маркетингу*

«Подаруй бібліотеці книгу!»

Добре відомо, що книга є вічним джерелом знань. Ми відвідуємо бібліотеки з метою користування цим джерелом, черпання з нього нових істин, але дуже рідко замислюємося над тим, хто сприяє тому, щоб це джерело не висихало.

У стінах бібліотеки нашого університету щорічно проводять акцію під назвою «Подаруй бібліотеці книгу!». До цієї акції активно долучаються випускники та викладачі нашого вишу.

Зробив свій вагомий внесок у книжковий фонд бібліотеки народний депутат України Ігор Зварич, який є заступником голови опікунської ради Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника. Ігор Теодорович подарував чимало цінних книг і власних статей кандидатської дисертації, тема якої присвячена етнополітиці.

Урочиста частина акції проводилася 24 травня в читальній залі історичних та політологічних наук. У заході взяли участь ректор нашого університету, професор Богдан Остафійчук, проректор з науково-педагогічної роботи, доцент Ганна Карась, директор Наукової бібліотеки ПНУ, доцент Михайло Бігусяк та працівники бібліотеки.

Ігор Зварич зазначив: «Ідея створення такої акції була запозичена в Галичі з метою збільшення книжкового фонду. Її провели близько сорока двох бібліотек району, що дало плідні результати».

Подаровані книги належно поділені між читальними залами університету і будуть доступними для користувачів.

З нагоди візиту непересічної людини не тільки в політиці, а й у науці, студенти мали можливість поспілкуватися з Ігорем Зваричем, отримати відповіді на запитання наукового, політичного, економічного характеру. Народний депутат пообіцяв допомогти в спорудженні пам'ятника Тарасові Шевченку на території університету.

Наприкінці студенти щиро подякували за візит гостеві та організаторам акції, завдяки яким вічне джерело пізнання стало повноводнішим, а ще й виникла можливість для кожного зробити свій внесок у цю справу.

Наш кор.

“Завтра.UA”: прогресивна молодь майбутнього

У цьогорічному конкурсі «Завтра.UA» вісім студентів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника вибороли стипендію від Фонду Віктора Пінчука. 1739 робіт з більш ніж 100 вишів України боролися за перемогу. З 21 до 24 травня 2011 року в Києві відбулося офіційне нагородження переможців на щорічному Форумі стипендіатів конкурсу «Завтра.UA».

Започаткована Фондом Віктора Пінчука Стипендіальна програма «Завтра.UA» — перша в Україні приватна загальнонаціональна ініціатива з підтримки талановитої молоді.

Головна її мета — сприяти формуванню та зміцненню нового покоління, інтелектуальної та ділової еліти країни. Програма спрямована на те, щоб талановита молодь знайшла гідне свого інтелектуального та професійного рівня місце в різних сферах науки, економіки та суспільного життя країни і стала рушійною силою прогресивних змін в Україні. Програма функціонує щорічно з 2006 року.

Стипендіати програми «Завтра.UA» беруть участь у трьохступеневому відкритому загальнонаціональному конкурсному змаганні, що оцінює: наукові роботи, особистісний потенціал, творчі інтелектуальні здібності, наукову та соціальну активність.

Для участі в конкурсному доборі Стипендіальної програми «Завтра.UA» цього року було направлено 1739 пакетів документів з більш ніж 100 вишів України, а з Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника взяло участь 26 студентів, 8 з яких вибороли нагороду та стипендію протягом 2011/2012 навчального року.

Стипендіатами за результатами п'ятого конкурсу «Завтра.UA» 2010/2011 стали студенти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника:

1. Случик Тарас – Інститут історії та політології, третій курс.
2. Голодюк Ірина – Інститут філології, п'ятий курс, магістр.
3. Шийчук Анна – філософський факультет, четвертий курс.
4. Гичка Катерина – Юридичний інститут, п'ятий курс.
5. Яремак Ірина – Інститут філології, п'ятий курс, магістр.
6. Василюшин Тарас – факультет математики та інформатики, п'ятий курс, магістр.
7. Гринів Оксана – філософський факультет, четвертий курс.
8. Абрамчук Наталія – Інститут історії та політології, четвертий курс.

Переможці конкурсу були запрошені на офіційну церемонію нагородження – Форум стипендіатів «Завтра.UA», де вони могли взяти участь у роботі творчих груп з розробки соціальних проектів та отримати фінансову підтримку на їх реалізацію.

Гостями форуму стали: Президент Польщі 1995-2005 рр. Александр Квась-

Стипендіати «Завтра.UA» 2010/2011, студенти ПНУ та координатор спільноти стипендіатів Максим Нарбут

невський, керівник Головного управління з питань міжнародних відносин Андрій Гончарук, керівник Головного управління з гуманітарних та суспільно-політичних питань Адміністрації Президента Ганна Герман, народний депутат України, лідер партії «Фронт Змін» Арсеній Яценюк, народний депутат України Андрій Шевченко, лідер групи «Океан Ельзи» Святослав Вакарчук, українські підприємці та громадські діячі.

Засновник Програми Віктор Пінчук, звертаючись до стипендіатів, підкреслив: «Мета програми «Завтра.UA» – допомогти вам розкрити свій потенціал і направити його на розвиток себе і своєї країни. Як це зробити? Рецепт дуже простий – знати, думати і мріяти, ну і, звичайно ж, діяти. Нехай не в глобальних масштабах, нехай у невеличких соціальних проектах, які ви реалізуєте, будучи стипендіатами. Але це вже – ваша дія, важлива дія».

Александр Квасьневський зазначив: «Ми дуже хочемо дочекатися того дня, коли Україна приєднається до Єврозоюзу. І ми дуже багато працюємо для цього. Повірте, ваша країна має прекрасні шанси і вона буде відігравати важливу роль. У вас є надзвичайний потенціал».

Також були названі нові соціальні проекти стипендіатів, які отримують фінансову та організаційну підтримку Фонду Віктора Пінчука в наступному році. Серед проектів-переможців – серія професійно-тренінгових тренінгів для учнів старших класів, популяризація велоспорту, соціально-психологічна робота з онкохворими дітьми, інформаційна кампанія, що агітують молодь будувати кар'єру в Україні,

а також кампанія проти молодіжних абортів.

З лекціями перед стипендіатами виступили професор Стокгольмської бізнес-школи і автор бестселера «Бізнес у стилі фанк» Йонас Ріддерстрале, керівник і директор зі стратегічного розвитку компанії «Grameen Creative Lab» Саскія Бруштейн і один з провідних російських макроекономістів-теоретиків Михайло Хазін.

Зі студентами поділилися своїм досвідом та історіями успіху спеціально запрошені гості: керівник компанії «GSC Game World» та автор хітів комп'ютерних ігор «Казаки» та «Сталкер» Костянтин Григорович, виконавчий директор Європейської бізнес асоціації Анна Дерев'янка, ресторатор Маргарита Січкара, науковець Максим Стріха, народний депутат України Андрій Шевченко, співзасновник та керуючий партнер компанії «Horizon Capital» Наталія Ярьсько.

24 травня, перед тим як покинути Київ, стипендіати відвідали виставку «Твоє емоційне майбутнє» Олафура Еліассона, яка зараз проходить у PinchukArtCentre.

Особисто для мене існування такої стипендіальної програми та Форуму має першочергове значення для всебічного розвитку активної молоді нашої країни. Формуючи прогресивну молодь сьогодні, можна здійснювати вплив на розвиток України в майбутньому.

Будучи стипендіаткою, вельми вдячна своєму науковому керівникові професору Зіновії Карпенко, ректорату та працівникам науково-дослідної частини за підтримку участі студентів у цьому конкурсі і створенні максимально сприятливих умов для розвитку. Серед представників вишів Івано-Франківська студенти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника вибороли найбільшу кількість стипендій.

Завжди знала, що НАШ УНІВЕРСИТЕТ – НАЙКРАЩИЙ!

Анна Шийчук,
за матеріалами www.zavtra.in.ua

22 червня 2011 року виповнилося 70 років від дня початку Великої Вітчизняної війни 1941-1945 рр. – однієї з найтрагічніших подій в історії України.

Указом Президента України №1245/2000 від 17 листопада 2000 р. цей день відзначають як День скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні.

По всій території України 22 червня о 10.00 годині ранку відбулася хвилина мовчання на знак вшанування пам'яті за загинлими у війні шляхом зупинення на цей час роботи в органах влади, на підприємствах, в установах та організаціях, руху громадського та приватного транспорту з подаванням відповідних звукових сигналів. На адміністративних будівлях державних підприємств, організацій, установ цього дня були приспущені Державні прапори України із чорними стрічками на знак скорботи.

«Смерічка», як і в минулі роки, знову визнана найкращою.

Це найвища оцінка для всіх тих, хто творив і нині творить такою нашу «Смерічку».

Це колишній ректор університету – професор Віталій Кононенко, теперішній ректор – професор Богдан Остафійчук, директор Педагогічного інституту – доцент Олексій Рега, колишні студенти, вихователі табору, а нині викладачі університету, кандидати наук – Роман Петришин, Олександр Новосолов, Мирослав Волощук, Ігор Випасняк, Лідія Ковальчук, Олексій Вишиванок; педагоги школи-ліцею № 23 м. Івано-Франківськ – Олександр Кочинаш, Віктор Струк, Михайло Качуляк, директор народного дому с. Крихівці Іван Малик.

Нині славу «Смерічки» продовжують і примножують викладачі факультету фізичного виховання і спорту Олександр Лещак, аспіранти Василь Луцький, Петро Костюк, випускник факультету Василь Яворський, аспірантка Інституту історії та політології Уляна Клим'юк, студенти-історики Володимир Васько, Олексій Стасюк, Андрій Стасюк, Іван Сабат Ірина Гап'юк, Оксана Олексин та багато інших. Своє серце і душу дітям віддають і працівники інших служб табору: Галина Сабат, Раїса Здельник, Дарія Грицанюк, Анета Курас, Марія та Василь Калинчуки, Надія Тугай, Марія Дубік, Тетяна Христан та почесний працівник «Смерічки» – Ольга Іванівна Васильєва, яка віддала роботі в таборі більше сорока років. Саме вони творили й творять прекрасну казку дитинства.

Хто хоч раз побував у дивовижній і чарівній країні дитячих мрій на ймення «Смерічка», той довіку збереже у своїй душі спогад про неї. Бо кожен, хто пройшов гірськими пляями, вдихнув на повні

первозданну красу пейзажів, складених зі струнких колонад смерек і ялиць, громаддя сірих монолітів карпатських верхів, які показують свої горді голови і стоять пліч-о-пліч велетами серед білосніжних хмар, прозорого серпанку,

Юрій Копчак; директори інститутів та декани факультетів.

Із задоволенням зустрічала «Смерічка» хореографічний колектив «Дивоцвіт» під керуванням Юрія Скобеля та інші творчі колективи Інституту ми-

туману й сліпучих сонячних променів, той назавжди покохає наше неповторне Прикарпаття.

Сподіваємося, що погостювавши в «Смерічці», у цій казковій країні дитинства, обов'язково приїдете знову на зустріч із привітними горянами-українцями, із зеленими полонинами й кичерами, бурхливими потоками, щоб повніше відчуті і збагнути, яка прекрасна наша рідна Україна.

9 червня урочисто відкрилася I табірна зміна Літо – 2011 року в спортивно-оздоровчому комплексі «Смерічка» Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. На свято до дітвори при-

стецтв на чолі з директором інституту, професором Анатолієм Грицаном, захоплюючись співом вокальних ансамблів «Будьмо» та «Дівчата із Заходу».

Учасники виїзного засідання ректорату ознайомилися з табором, його педагогічним колективом, брали участь в урочистій лінійці відкриття зміни та святковому концерті. Продовжувалося свято і під час танцювально-розважальної програми «Смерічка збирає друзів». А коли на Карпати опустився вечір і засяяли перші зорі, то спалахнула смеречанська родина вдячна ректору університету, професору Богдану Остафійчуку та проректору з господарських питань Володимирі Кошелю. Літо 2011 року для «Смерічки» особливе. Тут будуть оздоровлюватися діти з Івано-Франківщини, Києва, Львова, Тернополя, Хмельницького та з-за кордону. За чотири табірні зміни «Смерічка» прийме на відпочинок близько тисячі школярів, а також уже п'ятнадцятий раз буде приймати групу студентів-волонтерів зі штату Техас (США), які працюють спільно з педагогічним колективом табору. А коли завершиться четверта табірні зміна, «Смерічка» гостинно запросить на сімейний відпочинок викладачів та працівників Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Хочеться особливі слова подяки сказати всім, хто сприяв підготовці спортивно-оздоровчого комплексу до відкриття Літа - 2011. У першу чергу дитяча смеречанська родина вдячна ректору університету, професору Богдану Остафійчуку та проректору з господарських питань Володимирі Кошелю. Літо 2011 року для «Смерічки» особливе. Тут будуть оздоровлюватися діти з Івано-Франківщини, Києва, Львова, Тернополя, Хмельницького та з-за кордону. За чотири табірні зміни «Смерічка» прийме на відпочинок близько тисячі школярів, а також уже п'ятнадцятий раз буде приймати групу студентів-волонтерів зі штату Техас (США), які працюють спільно з педагогічним колективом табору. А коли завершиться четверта табірні зміна, «Смерічка» гостинно запросить на сімейний відпочинок викладачів та працівників Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Микола Соя, декан факультету фізичного виховання і спорту, професор

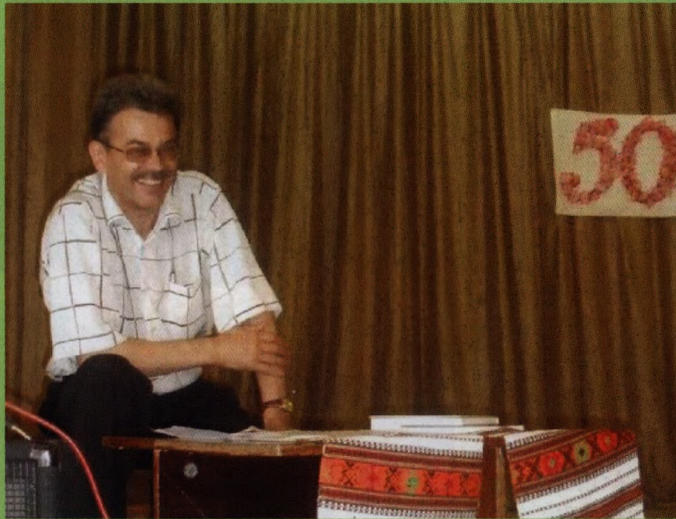
груди п'янке, настояне на смерековій живиці повітря, торкнувся вустами до пульсуючого серця крижаного джерела, ніколи не забуде тих неповторних вражень від єднання з природою. А хто зійде на стрімку вершину й побачить

були ректор університету, професор Богдан Остафійчук; проректор з наукової роботи, професор Іван Миронюк; проректор з науково-педагогічної та виховної роботи, доцент Ганна Карась; голова профспілки університету, доцент

ІНТЕРВ'Ю З ЮВІЛЯРОМ

Євген БАРАН: «СПРИЙМАЮ СЕБЕ ЯК ЛЮДИНУ ЖИВУ І ЗДАТНУ ДО ЗМІН...»

Пропонуємо вашій увазі інтерв'ю з відомим літературним критиком, письменником, автором понад десятка книжок («Замах на міражі», «Зоїлові трони», «Звичайний читач», «Українська історична проза II половини XIX ст. і Орест Левицький» та ін.), лауреатом низки літературних премій, головою Івано-Франківської обласної організації Національної спілки письменників України, доцентом кафедри української літератури Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Євгеном Бараном, який народився 23 травня 1961 р. в с. Джурин Чортківського району на Тернопільщині. Закінчив філологічний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка та аспірантуру Інституту літератури НАНУ. Лауреат премії імені О. Білецького, Івано-Франківської міської премії імені Івана Франка, Міжнародної літературної премії «Тріумф». Нещодавно Євген Михайлович святкував своє 50-річчя.

його сурогат. Ось коли потрібна критика. Аби відділити полову від зерна...

– Нещодавно до Вашого ювілею вийшла книга, де зібрані Ваші праці. Розкажіть про ідею створення, оригінальну назву та подальші плани?

– Книга має назву «Тиша запитань: Люди. Книги. Життя» і є своєрідним вибраним з написаного мною за 2006-2011 роки. Це вже дванадцята моя книга, яка є варіантом авторської антології сучасного читання.

в літературі, крім уже відомих?

– Передбачати майбутнє молодих – це ворожити на кавовій гушці або ж на дівочій вечірці обривати пелюстки ромашки: любити – не любити...

Молодих треба підтримувати. Критикувати їх завжди знайдеться кому. Я здебільшого підтримував молодих. Можу назвати декілька імен, які вже є відомими в літературному процесі або ж до підтримки яких я мав певний стосунок: Тетяна Малярчук, Олег Криштопа, Ольга Деркачова, Роман Лябига, Василь Карп'юк... Ще можу назвати Оксану Борис, Богдана Стрільчика, яких підтримую зараз. А чи буде хтось із них мати літературну відомість? Колись прозаїк Антон Морговський (1957-2001) казав мені таке: «У літературі замало таланту. У літературі потрібен характер».

Усе своє активне читання літератури (а це вже 25 років) я намагався не давати відповіді, а ставити запитання. Насамперед собі. І чим більше я дошукувався істини, тим тихішими ставали мої запитання. Бо їх треба ставити собі. А собі не потрібно кричати у вухо. Потрібно правильно поставити запитання і вчасно. І, найголовніше, самому ж його почути.

А назву мені підказали дві книги. Француз Антуан де Екзюпері. Його роман «Цитадель», який нещодавно вийшов українською мовою, і книга спогадів російського жиди Іллі Еренбурга «Люди. Роки. Життя». Обидві книги талановиті, обидва автори талановиті. Але долі такі різні...

А подальші плани? Які Ви смішні. Насамперед жити. Бо я ще так мало жив і так мало бачив. Це по-перше. По-друге. Настав момент, коли мені потрібно свій досвід літературно-критичний перевести в якість літературознавчу. Трохи боюся цього переходу. Але сам розумію, що вже пора. Далі відкладати не добре. Тому думаю, що наступним кроком буде монографія про українську літературу після 1991 року.

– Ваші побажання студентам, які читають, і тим, які роблять спроби пера?

– Любіть літературу, а не себе в ній. Проявляйте характер. І, найголовніше, збережіть у собі Людину. Це так важко. Це завжди було найважчим завданням. І вірте, що добрих людей на вашій дорозі буде багато. Це так важливо, вірити...

– Ви відомий літературний критик. А як Ви особисто сприймаєте критику?

– Не знаю, чи я такий відомий, але нещодавно переконався, що мене все-таки читають. Коли в Надвірній мені організували творчий вечір і молодий чоловік зі сцени сказав, що в нього на столі є дві професійні настільні книги (він займається художньою фотографією) і одна книга «У полоні стереотипів» Євгена Барана, яку він перечитує, то це приємно...

До критики ставлюся з розумінням. Людина, яка боїться критики – мертва людина. Я себе сприймаю як людину живу і здатну до змін.

– Літературний критик – лікар, який наскрізь бачить твір. Як Ви вважаєте, від чого насправді залежить його майстерність?

– Майстерність критика залежить від уміння бачити не тільки професійні огріхи, але й від уміння вписувати той чи інший твір у систему культурних цінностей. Критика починається з готовності публічно називати речі своїми іменами. Це неймовірно тяжка відповідальність. Перед словом і перед людьми.

– Ви часто стикаєтеся зі спробами студентської творчості. Як загалом сприймають критику молоді люди і чи є серед них ті, хто насправді засвітається

– Чи відбуваються зміни в критичній літературі та літературі загалом, зважаючи на політичне становище нашої держави?

– Зміни відбуваються. Література змінюється, дорослішає. Набирає ваги і сили. Державотворчі процеси пробуксовують. Морально важко жити на рідній землі, коли немає відчуття, що ти живеш у своїй державі. Те, що робиться сьогодні з боку так званого українського політикуму – гріх перед молодим поколінням, у якого вбивають віру в потрібні власної держави.

Українська ж література сьогодні цікава й оригінальна. Але тут потрібно бути уважним. Бо відсутність орієнтирів (світоглядних і естетичних) збиває шкалу цінностей. І дуже часто за справжній продукт видають

Розмовляла
Леся ПАЛАГІЦЬКА

Засновник видання - Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (ректор - член-кореспондент НАНУ, доктор фізико-математичних наук, професор **Богдан Остафійчук**)

Коректор: **Любов Максимів**
Верстка і дизайн: **Ігор Лупа**

Газета зареєстрована обласним управлінням у справах преси та інформації Івано-Франківської облдержадміністрації від 29.08.2005р.

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу інформації № 555, серія ІФ

Редактор - кандидат філологічних наук
Любомир Кліщ

Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати текст. Висловлені авторами думки можуть не збігатися з позицією редакції